

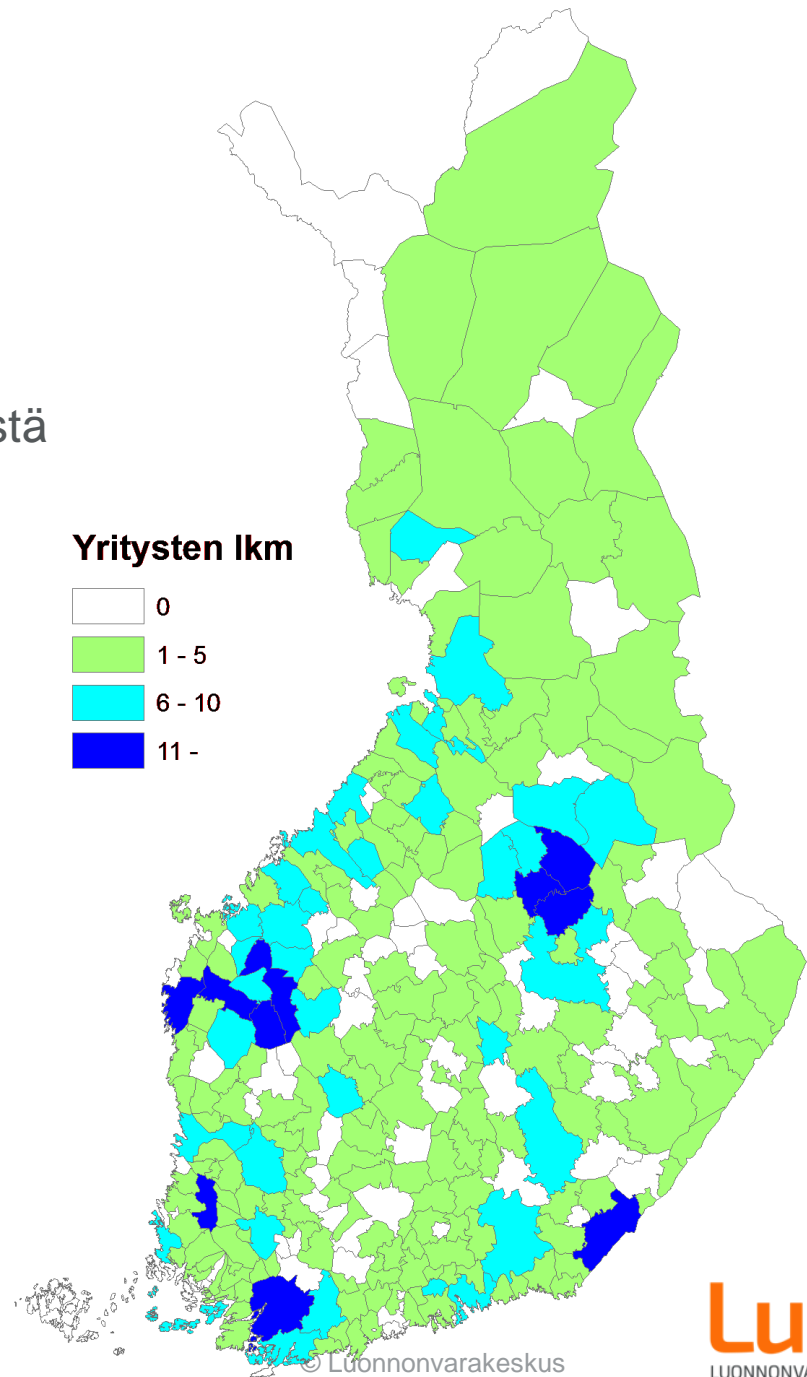
Rakennetukien kesäpäivät 5.–7.6.2018,
Mikaeli, Mikkeli

Maatalouden kannattavuus tavanomaisessa ja luomutuotannossa

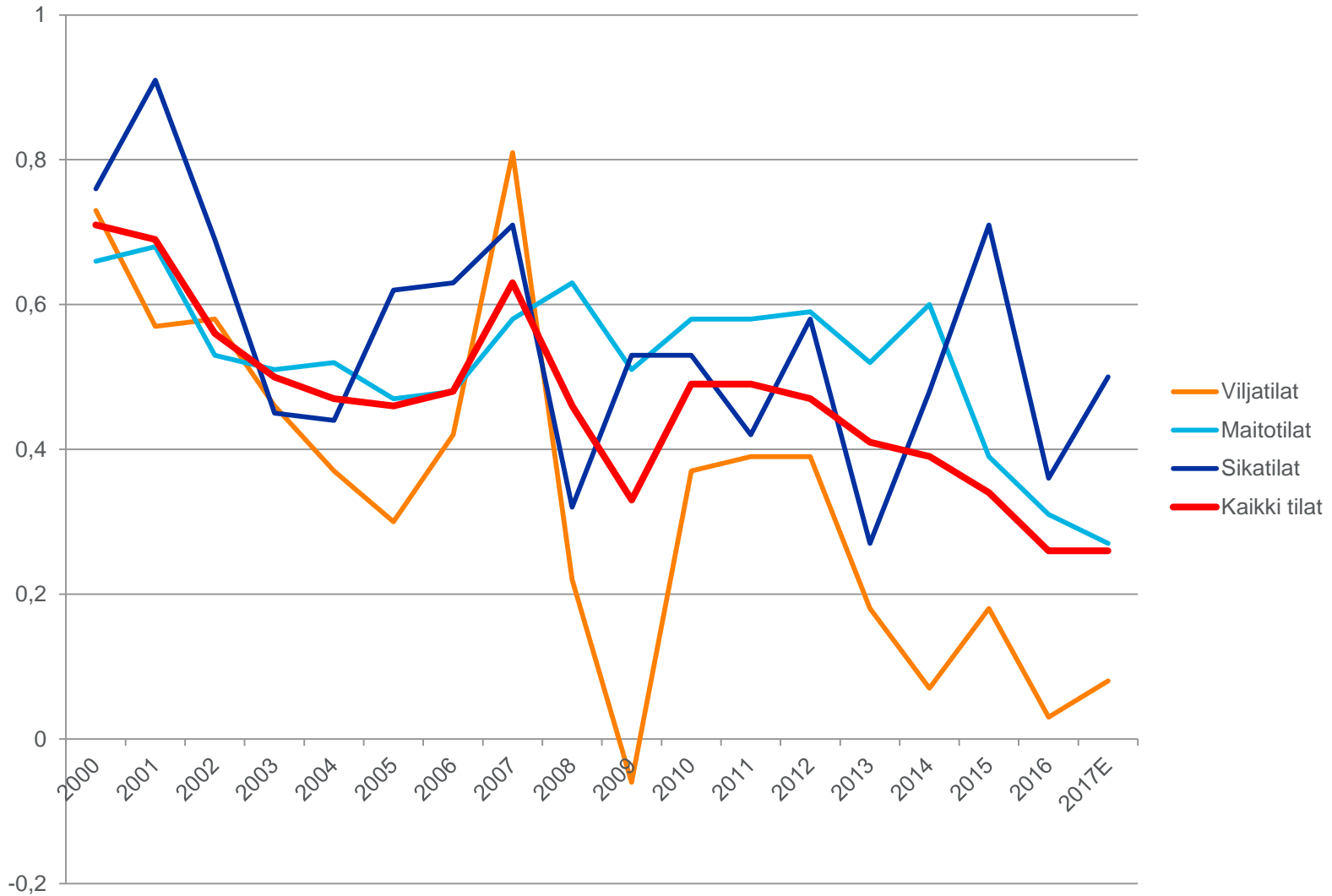
Arto Latukka
Erikoistutkija
Luonnonvarakeskus, Luke

Maa- ja puutarhatalouden kannattavuuskirjanpito / FADN -järjestelmä

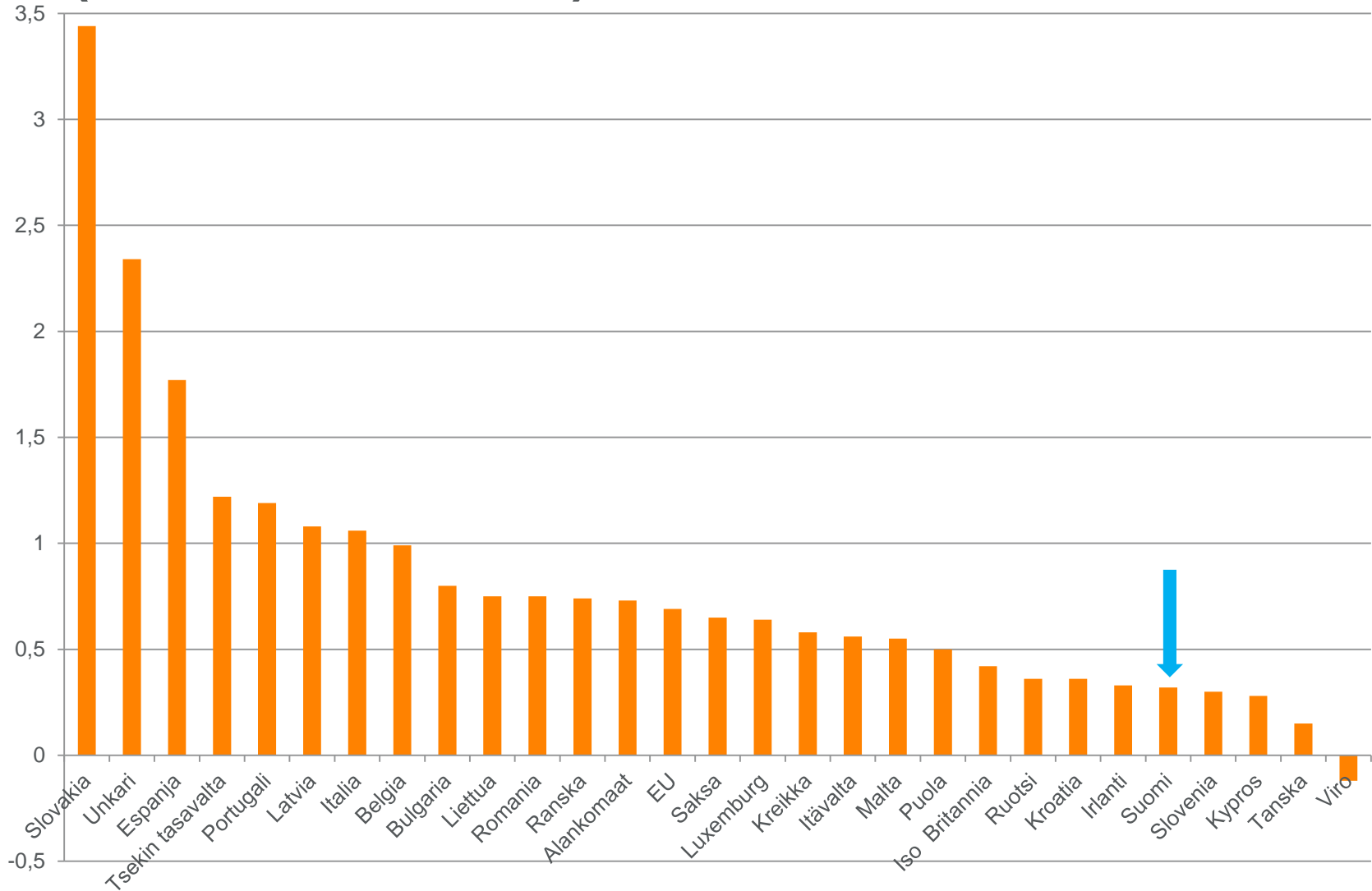
- Maatalous
  - Puutarhatalous
  - Mehiläistalous
  - Porotalous
  - Turkistalous
  - Kalatalous
- } 800 yritystä

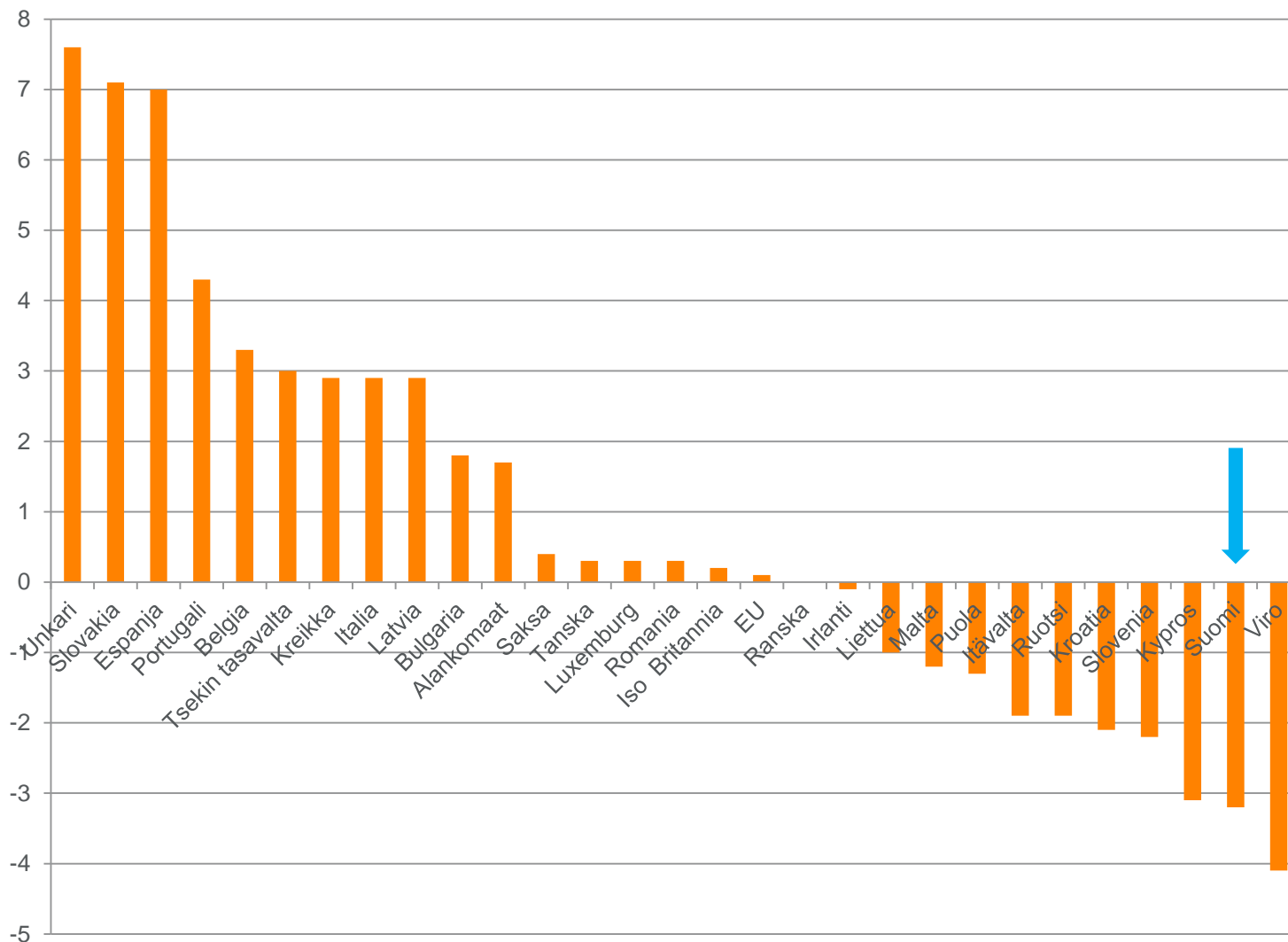
Kannattavuuskerroin

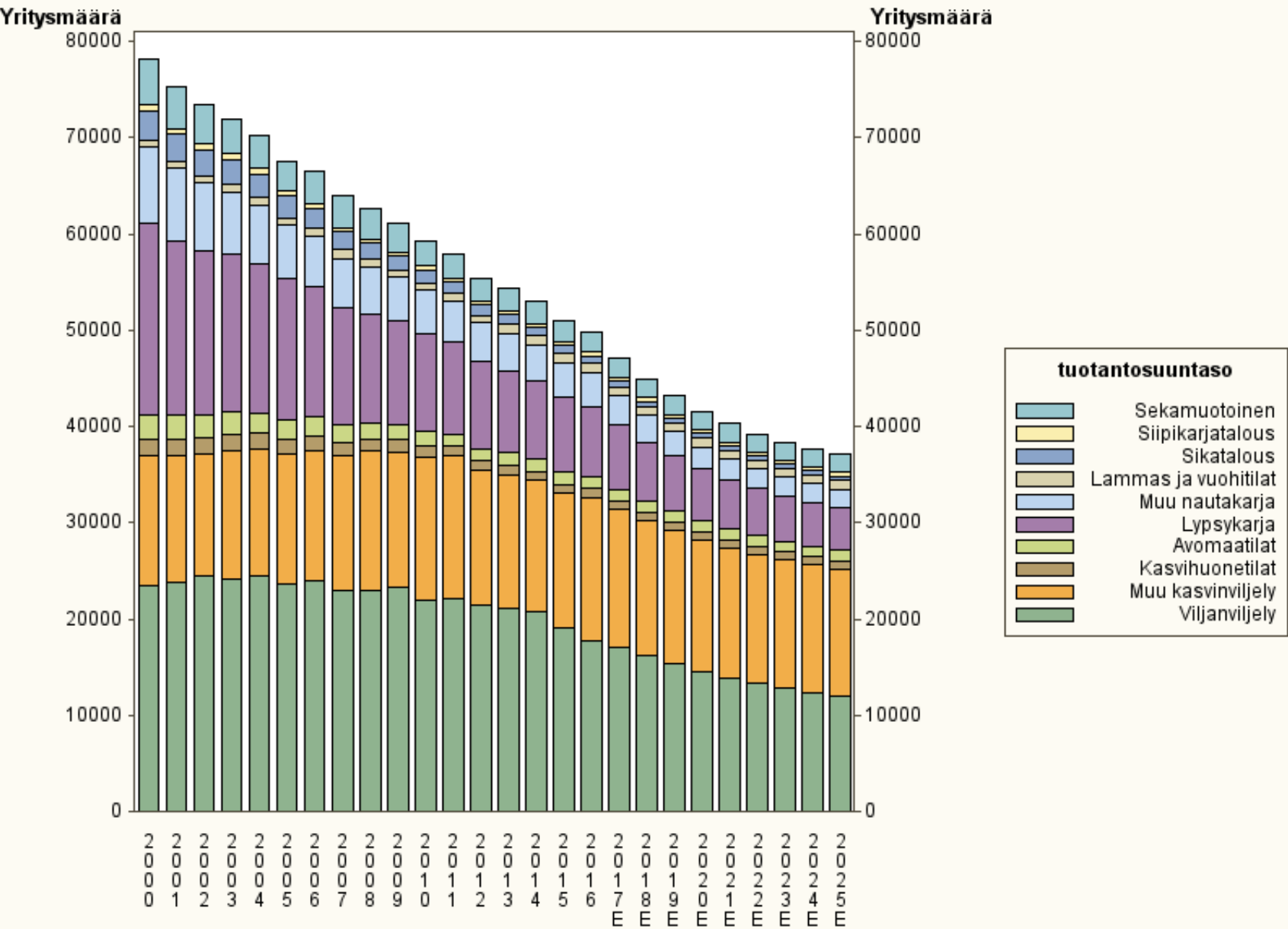
EU –maiden kannattavuuskerroin tilivuodelta 2016 (alustavat tulokset)

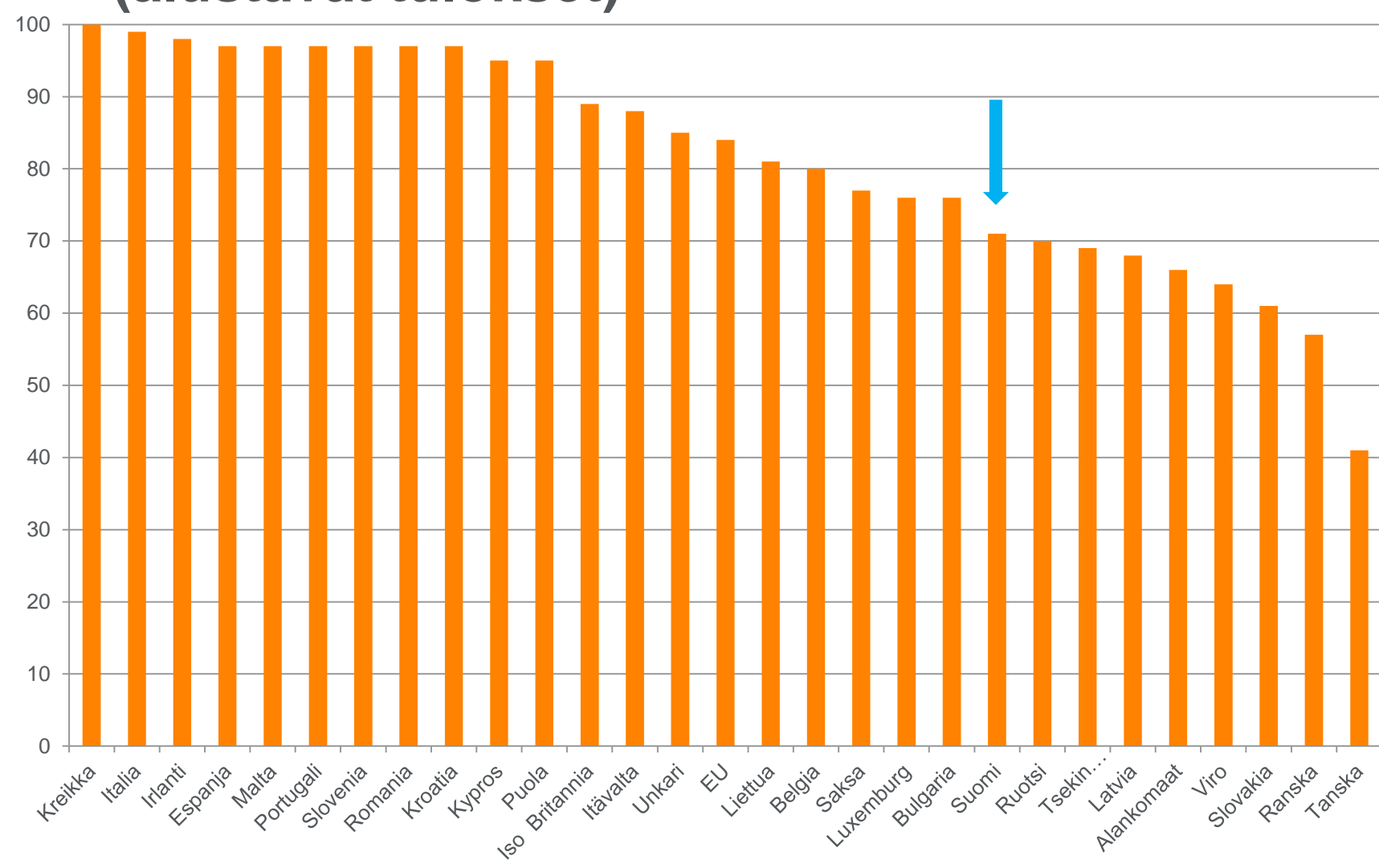
EU –maiden kokonaispääoman tuotto-% tilivuodelta 2016 (alustavat tulokset)

Maatalouden rakennekehitysennuste

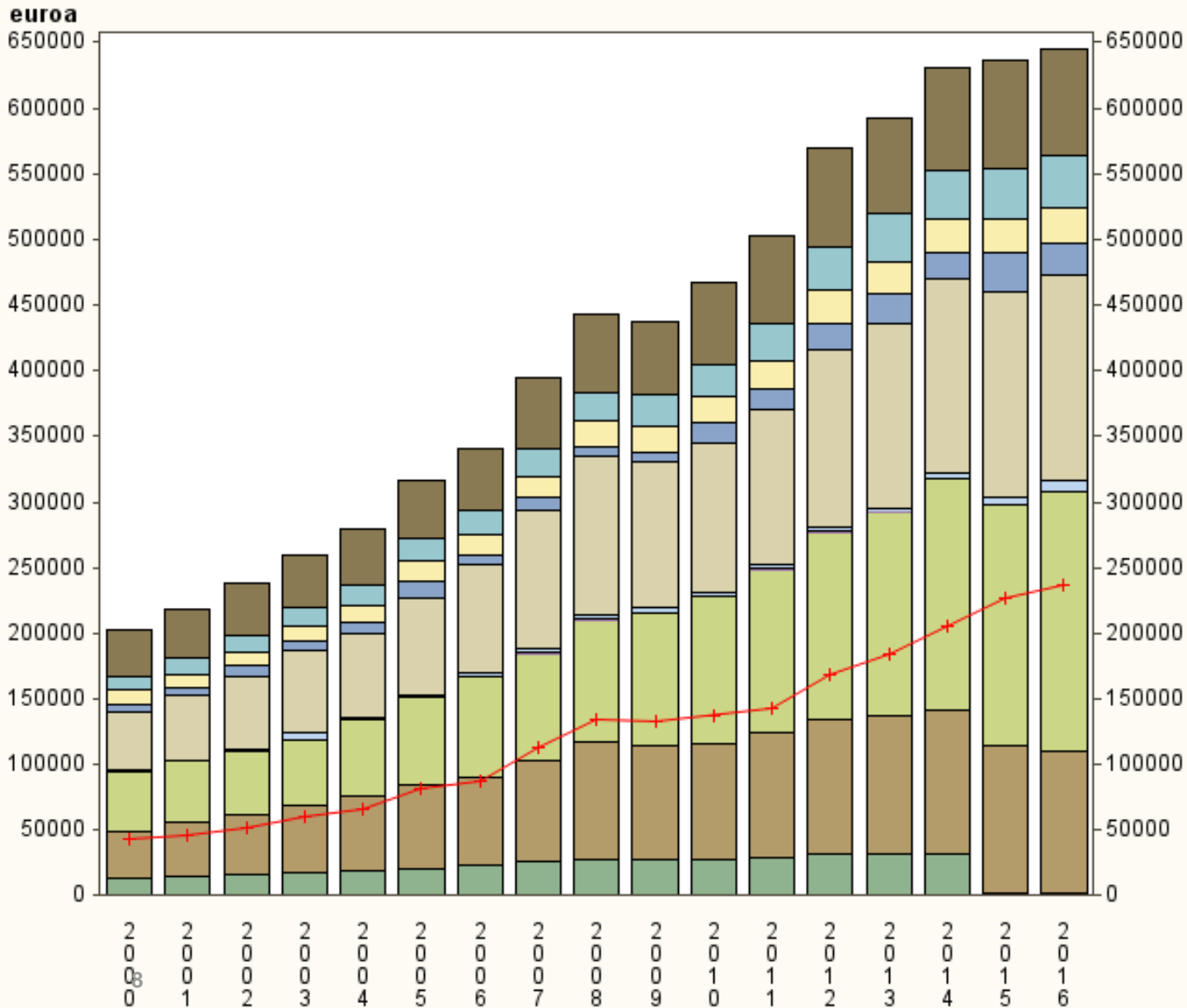

EU –maiden omavaraisuusaste tilivuodelta 2016 (alustavat tulokset)

Taselaskelma

Maitotilat

Rakennetukien (investointitukien) käsittely kannattavuuskirjanpidossa

- Investointituet sisällytetään omaan pääomaan ja ne parantavat näin yrityksen omavaraisuusastetta
- Myös investointiavustuksella rahoitetusta osuudesta rakennusomaisuudesta lasketaan poistokustannus
- Poistokustannuksen suuruinen osa saadusta investointiavustuksesta tuloutetaan tuloslaskelmassa vuosittain
- Eli näin investointituet parantavat yrityksen kannattavuutta
- Niillä yrityksillä, jotka ovat rahoittaneet hankinnat muulla kuin investointituella, tuloerää ei ole

Investointiavustusten käsittely kannattavuuskirjanpidossa

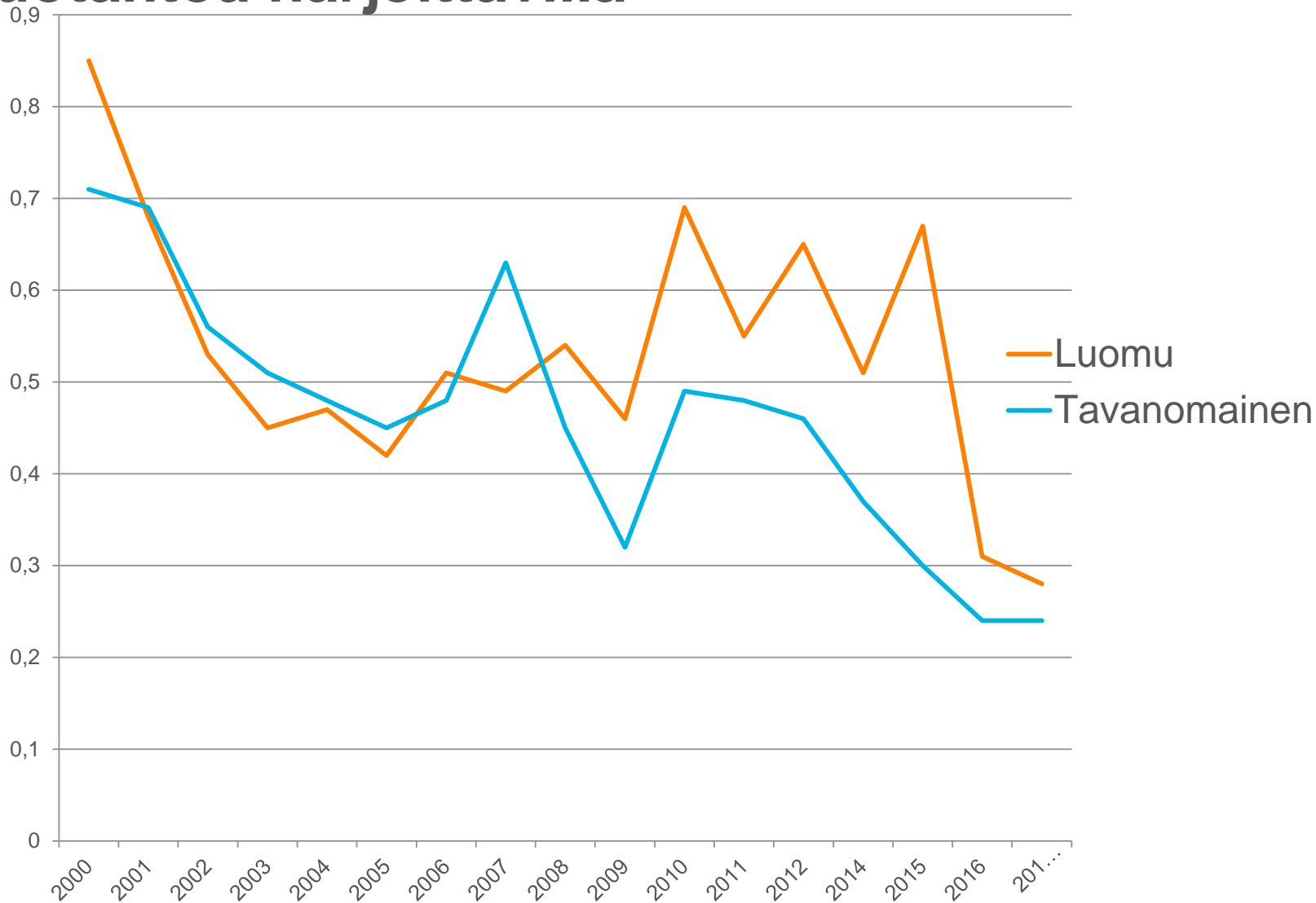
Taloustohtori. Maa- ja puutarhata

Tuloslaskelma	2015
	Maitotilat
Tiloja edustettuna	7 680
Tiloja otoksessa	280<n<290
Viljelyala	68,0
Eläinyksiköt	56,0
Kotieläintuotto	136 300
Kasvinvilj.tuotto	2 450
Puutarhatuotto	50
Muu myyntituotto	3 150
Tuet	77 100
Liikevaihto	219 000
Varaston muutos	960
Sisäiset siirrot	280
Tilakäyttö	36 900
Investointiavustus	2 720
Muu tuotto	1 820
Kokonaistuotto	261 700

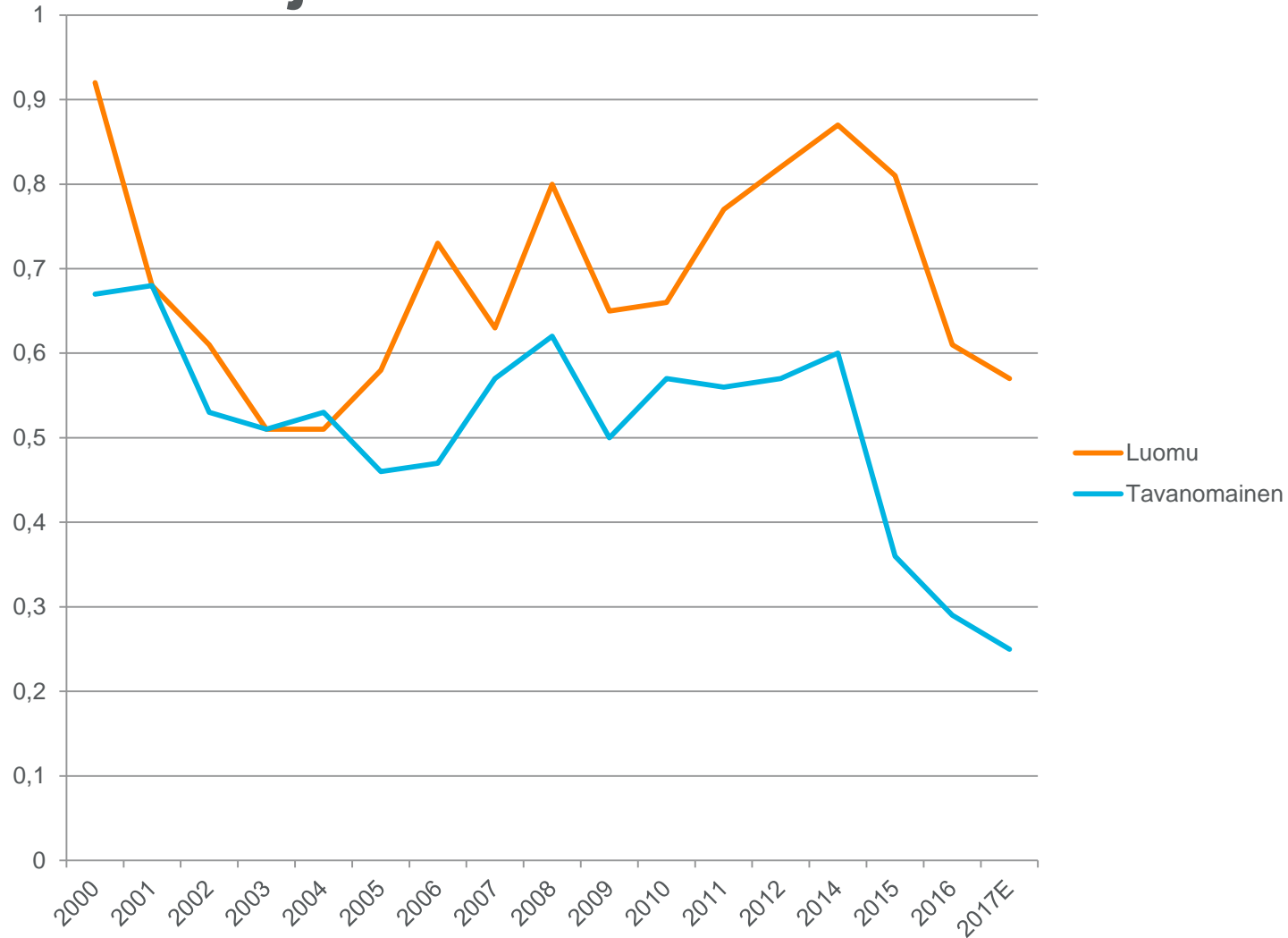
Taloustohtori. Maa- ja puutarhata

Taselaskelma	2015
	Maitotilat
Tiloja edustettuna	7 680
Tiloja otoksessa	280<n<290
Viljelyala	68,0
Eläinyksiköt	56,0
VASTAAVAA	636 000
Aineettomat hyödykkeet	1 630
josta maitokiintiöt	1 580
Aineelliset (käyttöomaisuus)	478 400
Maa-alueet	183 100
Rakennukset	156 300
Koneet ja kalusto	112 900
Salaojitukset	25 300
Kasvustot	13.137441943
Muu käyttöomaisuus	800
Pitkäaikaiset sijoitukset	38 900
Vaihto-omaisuus	81 500
Tarvikkeet	12 500
Keskeneräiset tuotteet	19 900
Valmiit tuotteet	6 460
Kotieläimet	42 100
Muu vaihto-omaisuus	490
Saamiset	29 900
Rahoitusomaisuus	5 700
VASTATTAVAA	636 000
Oma pääoma	409 100
josta investointiavustusta	26 700
Pitkäaikainen vieras pääoma	222 200
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 700

Kannattavuuskerroin luomutiloilla ja tavanomaista tuotantoa harjoittavilla

Kannattavuuskerroin luomutiloilla ja tavanomaista tuotantoa harjoittavilla maitotiloilla

Tuotot	2016	
	Maitotilat	
	250.000_500.000	
	Luomu	Tavanomainen
Tiloja otoksessa	5<n<10	70<n<80
Viljelyala	158,7	126,8
Eläinyksiköt	101,5	116,3
TUOTOT ( )	594.468	575.422
Viljatuotto ( )	18.159	27.857
Ruis ( )	0	223
Syysvehnä ( )	0	300
Kevätvehnä ( )	973	3.285
Ohra ( )	2.715	11.947
Kaura ( )	7.466	7.884
Muu vilja ( )	5.946	3.227
Muut kasvituoat (*)	130.111	107.510
Öljykasvit ( )	386	318
Nurmirehut ( )	125.829	106.646
Peruna ( )	10	7
Sokerijuurikas (-)	0	0
Palkokasvit (***)	4.783	555
Muut kasvit ( )	161	805
Nautakarjatuotto ( )	262.843	288.877
Maitotuotto ( )	243.865	263.086
Muu nautatuotto ( )	18.979	25.791
Sikatuotto (-)	0	0
Lihasia (-)	0	0
Porsastuotto (-)	0	0
Muu sikatuotto (-)	0	0

Tuotot	2016	
	Maitotilat	
	250.000_500.000	
	Luomu	Tavanomainen
Siipikarja ( )	0	8
Kananmunat ( )	0	6
Broileri (-)	0	0
Muu siipikarja ( )	0	2
Lammas ja vuohi ( )	0	43
Lammas ja vuohi ( )	0	43
Muu eläintuotto ( )	0	122
Muu eläintuotto ( )	0	122
Rahoitustuotto ( )	1.137	1.368
Rahoitustuotto ( )	1.137	1.368
Avomaatuotto (-)	0	0
Vihannestuotto (-)	0	0
Marjatuotto (-)	0	0
Muu avomaa (-)	0	0
Kasvihuonetuotto (-)	0	0
Tomaatti (-)	0	0
Kurkku (-)	0	0
Kukat (-)	0	0
Muut kasvit (-)	0	0
Muu tuotto ( )	5.506	9.682
Muu tuotto ( )	5.506	9.682
Tuet (*)	176.713	139.955
Maataloustuki (*)	176.713	139.955
Puutarhatuki (-)	0	0

Tuottoerojen tilastollinen merkitsevyys luomu- ja tavanomaisilla maitotiloilla

Kustannuserojen tilastollinen merkitsevyys luomu- ja tavanomaisilla maitotiloilla

Taloustohtori. Maa- ja puutarhatalous -palvelu (luke.fi/taloustohtori). Aineisto:

Kustannukset	2016	
	Maitotilat	
	250.000_500.000	
	Luomu	Tavanomainen
Tiloja otoksessa	5<n<10	70<n<80
Viljelyala	158,7	126,8
Eläinyksiköt	101,5	116,3
TUOTANTOKUSTANNUS ( )	562.589	588.668
Tarvikekustannus ( )	122.758	143.380
Lannoitteet, kalkitus (***)	3.986	20.419
Muut kasvinviljelykust. ( )	20.452	15.207
Polttoaineet ( )	12.611	13.643
Sähkö ( )	11.628	11.143
Ostorehukustannukset ( )	74.081	82.969
Tilakäyttökustannus ( )	77.534	67.013
Kotieläinkustannus ( )	23.280	28.602
Eläintenostokulut ( )	1.904	2.332
Muut kotieläinkust. ( )	21.376	26.270

Kustannukset	2016	
	Maitotilat	
	250.000_500.000	
	Luomu	Tavanomainen
Konekustannus ( )	97.708	98.989
Konepoistot ( )	37.350	46.316
Muut konekust. ( )	60.357	52.671
Rakennuskustannus ( )	30.239	39.224
Rakennuspoistot ( )	25.841	36.181
Muut rakennuskust. ( )	4.398	3.043
Muu kustannus ( )	72.152	63.962
Vakuutukset ( )	15.990	19.479
Kiinteät vuokrat ( )	15.290	11.748
(josta pellon vuokria) ( )	11.632	9.522
(pellon vuokra hehtaaria kohti) (-)	..	..
Muut poistot ( )	4.494	3.315
Muut kustannukset ( )	36.375	29.417
Työkustannukset ( )	100.711	97.189
Maksetut palkat ( )	31.487	22.263
Palkkavaatimus ( )	69.224	74.926
Korkokustannukset ( )	38.206	50.309
Korkokulut ( )	10.380	13.891
Oman pääoman korkovaatimus ( )	27.846	36.418
(laskentakorko-%) ( )	4,18	4,19

Luomutuotannon kannattavuus

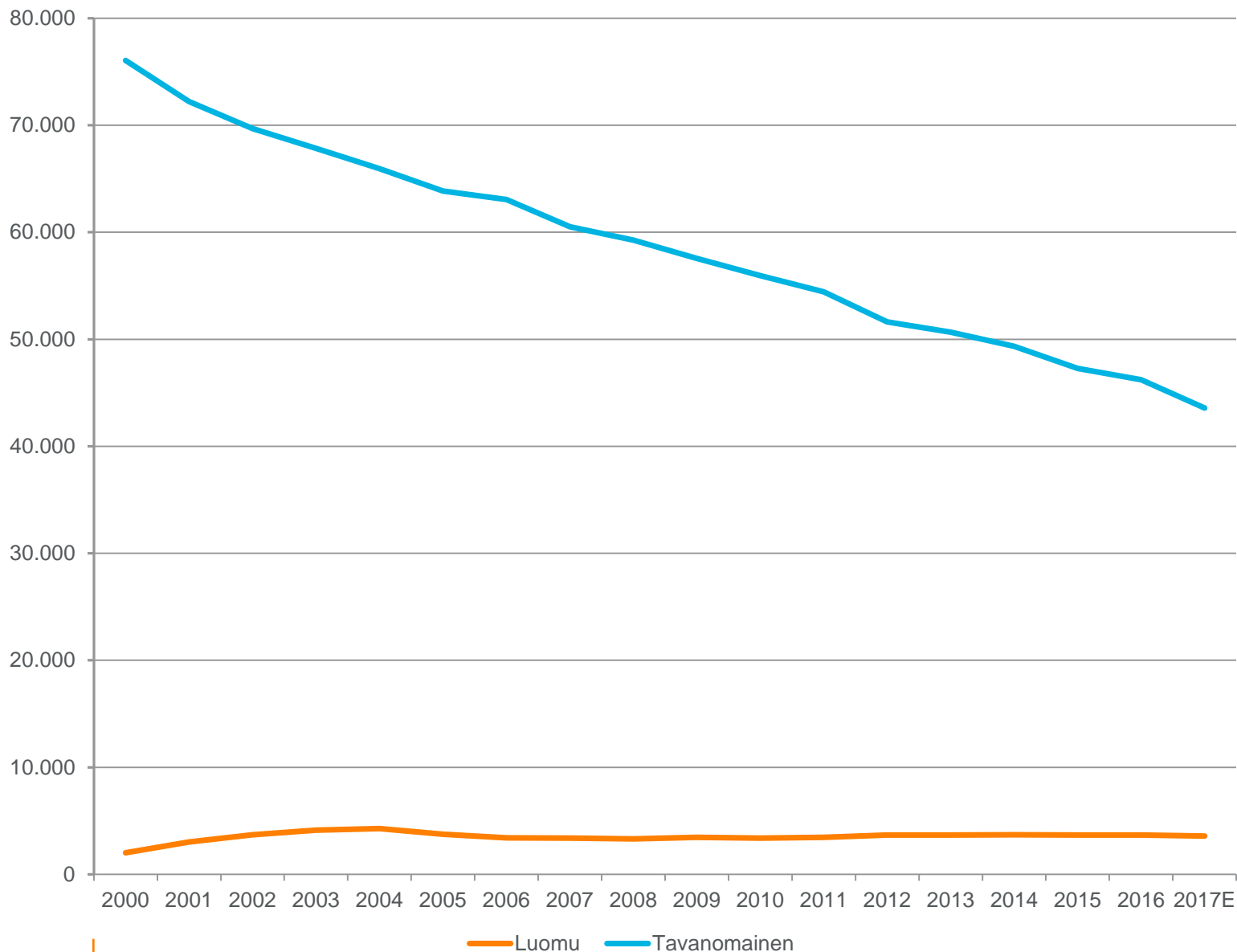
- Luomutuotannon kannattavuus on tavanomaista tuotantoa parempi
  - Korkeammat tuottajahinnat
  - Korkeammat tuet
  - Alhaisemmat kustannukset (lannoitteet, kasvinsuojelu,..)
  - Suurempi tilakoko
- Ero luomutuotannon hyväksi on kasvanut, koska tavanomaisen tuotannon kannattavuus on heikentynyt
- Vuodesta 2014 lähtien luokittelu:
  - Osa tuotannosta luomussa (kotieläintalous ei ole)
  - Koko tuotanto luomussa
  - Siirtymävaiheessa olevat

Kannattavuus tavanomaista tuotantoa ja luomutuotantoa harjoittavilla

Kannattavuuskerroin	2016		
	Tavanomainen tuotanto	Koko tuotanto luomussa	Osa tuotannosta luomussa
Tiloja edustettuna	33 000	2 210	500
Viljelyala	61,2	86,7	71,1
Eläinyksiköt	28,5	18	56,5
Viljatilat	0,02	-0,65	..
Muut kasvinviljelytilat	0,08	0,48	..
Kasvihuoneyritykset	0,95	..	..
Avomaapuutarhatilat	0,49	..	..
Maitotilat	0,29	0,59	0,52
Muut naudakarjatilat	0,32	0,59	0,23
Lammas ja vuohitilat	-0,21	0,12	..
Sikatilat	0,33	..	..
Siipikarjatilat	0,77	..	..
Sekatilat	0,05	0,1	..
Kaikki tilat	0,24	0,29	0,29

Tavanomaisten ja luomutilojen lukumäärän kehitys

Luomuun siirtymistä estää/hidastaa

- Alhaisempi satotaso, satovaihtelut, rikkakasvien hoito,...
- Rakennusten yms. muutuskustannukset
- Byrokratia
- Tukien suuri merkitys ja niihin liittyvä riski/epävarmuus
- Ei tiedetä luomun kannattavuudesta
- Luomutuotteiden menekki
- Kuluttajien maksuhalukkuus/maksukyky

AJANKOHTAISTA

Taloustohtorin kuulumisia

- 02.03.18 [Maatalouden kannattavuus heikkeni edelleen vuonna 2016](#)
- 30.11.17 [Rannikkokalastuksen kannattavuus säilynyt samalla tasolla](#)
- 17.10.17 [Kalatalouden tuotot kääntvivät pitkää aikaa laskuun](#)
- 16.10.17 [Sade huuhtoo maatalouden kannattavuutta](#)
- 30.06.17 [Mehiläistarhauksen kannattavuus hiipui](#)
- 08.06.17 [Poronlihan tuotannon kannattavuus niiasi](#)
- 01.02.17 [Luomun kannattavuus on parempi kuin tavanomaisen tuotannon](#)
- 22.12.16 [Maatalouden kannattavuus heikkeni edelleen vuonna 2015](#)
- 02.11.16 [Kalatalouden tuotot kasvoivat](#)

Sivu: [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [»](#) [»](#)

www.luke.fi/taloustohtori

 FADN Standard Results (SO) ▶
EU:n maataloustulokset 2004-2016a
Tulokset julkistettu 20.05.2018

 FADN Advanced Results (SO) ▶
EU:n tuloksista lasketut taloudelliset tunnusluvut 2004-2016a
Tulokset julkistettu 20.05.2018

 FADN Standard Results (SGM) ▶
EU:n maataloustulokset 1989-2009
Tulokset päivitetty 20.05.2018

 FADN Advanced Results (SGM) ▶
EU:n tuloksista lasketut taloudelliset tunnusluvut 1989-2009
Tulokset päivitetty 20.05.2018

 Porotalous ▶
Tulokset 2015/16 julkistettu 05.06.2017

 Poronlihan tuotannon yksikkökustannus ▶
Tulokset 2015/16 julkistettu 05.06.2017

 Mehiläistalous ▶
Tulokset 2015 julkistettu 30.06.2017

 Hunajantuotannon yksikkökustannus ▶
Palvelu julkistettu 27.08.2015
Tulokset 2015 julkistettu 05.09.2017

 Turkistalous ▶
Tuloksia tilivuodelta 2006

 Rannikkokalastus ▶
Palvelu julkistettu 27.05.2015
Tulokset 2015 päivitetty 22.06.2017
Tulokset 2016 julkistettu 30.11.2017

 Merialueen ammattikalastus ▶
Palvelu julkistettu 03.11.2015
Tulokset 2015 julkistettu 22.06.2017

 Vesiviljely ▶
Palvelu julkistettu 07.10.2016
Tulokset 2015 julkistettu 05.10.2017

 Kalanjalostus ja kalakauppa ▶
Palvelu julkistettu 02.11.2016
Tulokset 2015 julkistettu 22.06.2017

 Maa- ja puutarhatalous ▶
Tulokset 2016 päivitetty 06.04.2018
Ennusteet 2017E julkistettu 06.04.2018

 Maatalouden kokonaislaskenta ▶
Tulokset 2011-2015 päivitetty 18.10.2017
Tulokset 2016 julkistettu 23.02.2018

 Maatalouden yksikkökustannus ▶
Palvelu julkistettu 19.12.2014
Tulokset päivitetty 19.01.2015

 Maatalouden tuottavuus ▶
Palvelu julkisteilla ...

 Maatalouden suoramyyntit ▶
Palvelu julkisteilla ...

 Viljatietopankki ▶
Suomen ja Itämeren maiden viljaketju
Tulokset päivitetty 22.02.2018

 LaskelmaKirjasto ▶
Tuotekohtaisia laskelmia
Palvelu julkistettu 24.06.2015

 Maatalouden rakennekehitys ▶
Tilamäärien kehitys 2000-2016
Tulokset päivitetty 23.02.2018

 Maatalouden tuotantorakenne ▶
Palvelu julkisteilla ...

 Maatalouden keskittymiskehitys ▶
Palvelu julkisteilla ...

 Maatalouden rakenne-ennusteet ▶
Tilamäärien kehitys 2000-2025E
Tulokset päivitetty 22.02.2018

 Maannostieto ▶
Tulokset julkistettu 11.03.2014
Tulokset päivitetty 10.04.2017

 Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt ▶
Palvelu julkisteilla ...

Kiitos!

Arto Latukka
Luonnonvarakeskus, Luke
arto.latukka@luke.fi